

moeten wij ons oordeel opschorten. Nogtans komt het mij voor, dat het KOHTS niet aan goeden wil heeft ontbroken, om de dieren te hooren hoesten. In ieder geval eischen deze proeven nadere bevestiging, daar zij in vele opzigten zeer afwijken van de resultaten van NOTHNAGEL, die op het gebied der experimenteele pathologie zonder eenige tegenspraak reeds lang zijn sporen verdiend heeft.

J. J. BOS.

DE ZOUTZURE APOMORPHINE ALS EXPECTORANS, reeds door Dr. FRONMÜLLER aanbevolen (zie pag. 56), werd door Dr. JURASZ te Heidelberg volgens zijne mededeeling in het *Centralblatt* van 4 Julij l.l. meer algemeen voor hetzelfde doel toegepast. De resultaten waren doorgaans zeer opvallend en bij de bronchitis werd de expectoratie door het middel zeer bevorderd. De formule, door Dr. JURASZ gekozen, was de volgende: Mur. apomorphii 0.01—0.03, aq. destill. 120, acidi muratici gutt. V, syr. simpl. 30. S. alle 2 uren 1 eetlepel. De hoeveelheid van 0.001—0.003 pro dosi werd goed verdragen en slechts na de eerste gift eene ligte nausea bespeurd. De toevoeging van het zoutzuur geschiedde om de eigenschap der apomorphine van zich in opgelosten toestand altijd groener te kleuren, tegen te gaan. De voorloopige mededeeling van JURASZ, die, daarbij verdere waarnemingen toezegt, geschiedde volgens zijne woorden om tot meerdere proefnemingen „über das neue, sehr schätzbare Mittel auch von anderer Seite anzuregen.”

Dr. J. HANLO.

TRICHINEN IN AMERIKAANSCHER HAM. — De voor eenigen tijd in Bremen voorgekomen gevallen van trichinose na het gebruik van uit Amerika geïmporteerde ham hebben de aandacht gevestigd op het dikwerf voorkomen van trichinen in het amerikaansche varkensvleesch. KRAEMER en FUGE vonden 3 pCt. der amerikaansche hammen trichineus. Volgens FUGE klimt dit bij de rietsuikerhammen zelfs tot op 5 pCt. (Op de suikerplantaadjes in Amerika gebruikt men de bij de suikerbereiding terugblijvende residu's tot het conserveren van varkensvleesch, door welke wijze van behandeling het nagenoeg al de eigenschappen van versch vleesch blijft behouden). Door deze kleine epidemie van trichinose is tevens het onhoudbare gebleken van de bewering der Amerikanen, dat de amerikaansche trichine onschadelijk zou zijn. Sommigen toch beschouwen haar als een species, geheel van de duitsche soort verschillende, anderen meenen, dat zij wel tot dezelfde soort behoort, maar dat zij door de in Amerika gevolgde methode om het varkensvleesch te conserveren wordt gedood, dus onschadelijk wordt gemaakt. De eerste dezer beweringen heeft ROEPER getracht te weêrleggen door aan te toonen dat bij het mikroskopisch onderzoek de in de rietsuikerham gevonden trichinen in geen enkel opzicht van de duitsche trichinen afweken. Om uit te maken of die trichinen nog levensvatbaar waren voederde hij twee (!) konijnen met stukjes van de ham. Bij beide vond hij *ontsteking* van het darmkanaal, maar noch in het darmkanaal, noch in de spieren vond hij trichinen. Hoewel het resultaat zijner proeven negatief was meent ROEPER toch in de te Bremen voorgekomen gevallen het bewijs te mogen zien dat de natuur wel degelijk de schadelijkheid der amerikaansche trichinen heeft aangetoond.

De reden waarom ik de op zich zelf weinig beteekenende proeven van ROEPER vermeld, is om de aandacht te vestigen op het veelvuldig voorkomen van trichinen in de amerikaansche ham, een kwestie die ook voor ons land zeker niet zonder gewigt is. De oorzaak van het frequente voorkomen van trichinen in Amerika schijnt hoofdzakelijk gezocht te moeten worden in de omstandigheid, dat aldaar de afval van de slagter varkens gebruikt wordt tot het mesten van andere varkens.

Ter loops zij hier nog medegedeeld dat ROEPER, even als reeds vroeger KRAEMER,

bij het mikroskopisch onderzoek der rietsuikerham eigenaardige ronde, sterk lichtbrekende ligchaampjes vond, die meestal in grooter getal rondom de trichinen gegroepeerd zijn, doch ook in de trichinen-vrije ham niet ontbreken. Volgens ROEPER bestaan zij uit een eiwitachtige stof en kristallen van het een of ander kalkzout. Hoewel hij ons zijn meening omtrent de beteekenis dier ligchaampjes niet mededeelt, geloof ik toch te mogen vooronderstellen, dat zij hun ontstaan alleen te danken hebben aan de gevolgde conserveer-methode, vooral ook omdat zij in de peripherische lagen veel meer voorkomen dan in de diepere.

B.

—❁❁❁—

I N G E Z O N D E N S T U K .

In n°. 20 van het *Weekblad voor Geneeskunde* wordt onder de rubriek *Vonnissen* gemeld, dat Dr. O...., Plattelands-Heel en Vroedmeester te Meerssen, door de Arrondissements-Regtbank te Maastricht is veroordeeld tot 8 boeten, ieder van 5 gulden, en in de kosten, uithoofde hij van acht gevallen van scarlatina geene kennis had gegeven aan de Burgemeesters van drie gemeenten, waar hij deze ziektegevallen had waargenomen.

Bij die gelegenheid verklaarden zes geneeskundigen uit Maastricht, dat, huns inziens, goedaardig roodvonk niet behoort tot de ziekten, welke de volksgezondheid bedreigen. Op de vraag: door welke ziekten dan wel de volksgezondheid wordt bedreigd, antwoordden zij: door die ziekten, waardoor de sterfte vermeerdert.

Twee vragen doen zich dus onvrijwillig op:

1°. Welke ziekten bedoelt de Wetgever in Art. 6 der Wet van 1 Junij 1865 met de woorden: *Ziekten waardoor de volksgezondheid wordt bedreigd?*

Opzettelijk bezigt hij de uitdrukking *besmettelijke* ziekten niet; want dan moesten, buiten de in Art. 1 der *Wet op de besmettelijke ziekten* genoemde, ook nog eene menigte andere ziekten opgenomen worden, zoo als: syphilis, granuleuse oogontsteking enz. Hierdoor zou hij van eenen anderen kant een aantal andere ziekten, die de volksgezondheid bedreigen, hebben uitgesloten, zoo als: epidemische cerebro-spinale meningitis, malariakoortsen enz. Het epidemisch karakter der ziekten schijnt dus evenmin in de bedoeling van den Wetgever te hebben gelegen. Daar er nochtans een criterium bestaan moet, zoo vermeenen wij hetzelfde te moeten vinden in het kwaadaardig karakter, dat de ziekte aanneemt, en in de complicaties die haar vergezellen, waardoor de dood wordt veroorzaakt en dus de sterfte vermeerdert.

Met onze zienswijze strookt ook de circulaire, opgemaakt in eene bijeenkomst der Inspecteurs voor het geneeskundig Staattoezigt, onder dagteekening van 21 Maart 1866 gezonden aan de H.H. geneeskundigen. Hierin leest men onder anderen het volgende:

„Men heeft gevraagd: welke ziekten bedreigen de volksgezondheid? Het komt ons voor, dat als zoodanig in de eerste plaats moeten worden genoemd: pokken, roodvonk, mazelen, typhus, angina diphtherica, cholera, kinkhoest. Deze ziekten staan echter ten opzichte van het gevaar, *waarmede zij de gezondheid en vooral het leven der bevolking bedreigen*, in geen deele gelijk. Van het voorkomen van mazelen en kinkhoest schijnt het althans onnoodig melding te maken, zoo lang zij niet een kwaadaardig karakter hebben aangenomen”.

2°. Is goedaardige scarlatina eene ziekte, die de volksgezondheid bedreigt?

Ieder practicus heeft ondervonden dat roodvonk en mazelen, zoo als ook andere